

*Federale Overheidsdienst
Mobiliteit en Vervoer
Wegvervoer en Verkeersveiligheid*

Studiedag 8 oktober 2015

Vakbekwaamheid

Basiskwalificatie

en

nascholing

Rechtsbronnen

Europese richtlijn:

[2003/59/EG](#)

Nationale regelgeving:

[KB 23 maart 1998](#) (rijbewijs)

[KB 4 mei 2007](#) (vakbekwaamheid)

Doelstelling

- Kwaliteitswaarborging van bestuurders in het goederen- en personenvervoer
- Door basiskwalificatie en nascholing
- Verhoging verkeersveiligheid
- Bestrijding oneerlijke concurrentie op Europees niveau – level playing field

Bewijs van vakbekwaamheid

Voor groep C

Categoriegroep C1, C1+E, C en C+E

Voor groep D

Categoriegroep D1, D1+E, D en D+E

Bewijs van vakbekwaamheid

Code 95

- Gevolgd door datum einde geldigheid (bvb. 95.09.09.2016)
- Op het rijbewijs
- Of op een afzonderlijke “kwalificatiekaart bestuurder”

Bewijs van vakbekwaamheid

De houder van een rijbewijs C1 met code 95, heeft een bewijs van vakbekwaamheid voor alle categorieën van groep C.

Hetzelfde geldt voor groep D.

Wie?

- Onderdanen van de **Europese Unie**
- Onderdanen van een derde land die **in dienst zijn van of werken voor** een onderneming die gevestigd is in een EU-lidstaat

Wie?

- In beginsel: **elke bestuurder van een voertuig van groep C of D**
- **Vrijstellingen voor:**
 - bepaalde categorieën van bestuurders
 - vervoersactiviteiten met beperkte impact op de verkeersveiligheid
 - gevallen waarin de richtlijn een disproportionele economische of sociale last betekent

Vrijstellingen

1. Voertuigen met een toegelaten **maximumsnelheid van ten hoogste 45 km/u**
2. Voertuigen in gebruik bij of controle van de **strijdkrachten, de burgerbescherming, de brandweer** en diensten verantwoordelijk voor de **handhaving van de openbare orde**
3. Voertuigen die op de weg worden getest in verband met **technische verbeteringen, reparatie, onderhoud, en nieuwe of omgebouwde voertuigen** die nog niet in het verkeer zijn gebracht

Vrijstellingen

4. Voertuigen die worden gebruikt bij **noodtoestanden** of worden ingezet voor **reddingsoperaties**
5. Voertuigen die worden gebruikt voor **niet-commercieel** goederen- en personenvervoer voor **privédoeleinden**
6. Voertuigen of combinaties van voertuigen die worden gebruikt voor het **vervoer van materiaal, apparatuur of machines die de bestuurder voor zijn werk nodig heeft** en op voorwaarde dat dit vervoer **niet de voornaamste activiteit** van de bestuurder is

Vrijstellingen

3. Voertuigen die op de weg worden getest in verband met **technische verbeteringen, reparatie, onderhoud, en nieuwe of omgebouwde voertuigen** die nog niet in het verkeer zijn gebracht
 - Ook mecaniciens die voertuigen naar en van de **technische keuring** brengen

Vrijstellingen

5. Voertuigen die worden gebruikt voor **niet-commercieel** goederen- en personenvervoer voor **privédoeleinden**
 - Sluit vervoer voor professionele doeleinden uit, maar vrijwilligers zijn vrijgesteld
 - Voornamelijk bedoeld voor personen die in hun privéleven gebruik maken van voertuigen van categoriegroep C of D, bvb. mobilhomes, vrienden/familie helpen verhuizen, busjes met 9+ passagiers, ...

Vrijstellingen

6. Voertuigen of combinaties van voertuigen die worden gebruikt voor het **vervoer van materiaal, apparatuur of machines die de bestuurder voor zijn werk nodig heeft** en op voorwaarde dat dit vervoer **niet de voornaamste activiteit** van de bestuurder is
- “Vervoer van materiaal” wordt zeer ruim gelezen; het voertuig zelf kan ook een machine zijn, bvb. kraan
 - Het vervoer zelf is bijkomstig aan de voornaamste activiteit van de bestuurder, bvb. werfarbeid

Vrijstellingen

- er bestaat geen “vrijstellingsdocument”
- er is niets voorgeschreven inzake bewijsvoering
- vervulling van vrijstellingsvoorwaarden:
 - vervoer materiaal, uitrusting, ..., nodig voor werk
 - met dat voertuig rijden is niet de voornaamste activiteit van de bestuurder
- gelijk welk bewijsmiddel (inschrijving, aard en bestemming voertuig, arbeidsovereenkomst, documenten van levering/bestelling, werflocaatie, ...)

Vrijstellingen

- Gemengde vervoersactiviteiten: vrijgesteld en niet vrijgesteld

Vrijstellingen

FAQ op mobiliteit.belgium.be

- **Wegverkeer**
- **Rijbewijs**
- **Wie mag wat besturen? Vrachtwagen, bus, autocar**
- **Vakbekwaamheid: publicaties**

Vrijstellingen

In andere EU-lidstaten:

- Vrijstellingen van richtlijn zijn ondergrens: de lidstaten mogen geen ruimere vrijstellingen invoeren, maar mogen wel strenger zijn
- Vb: Denemarken: geen vrijstellingen

Verkrijgen

- Basiskwalificatie C of D
- Overgangsregeling stelt vrij van basiskwalificatie

Overgangsregeling

- Houders van **een rijbewijs van groep D**, afgegeven uiterlijk op **9 september 2008**
- Zij hebben recht op een bewijs van vakbekwaamheid D, geldig tot **9 september 2015**

Overgangsregeling

- Houders van **een rijbewijs van groep C**, afgegeven uiterlijk op **9 september 2009**
- Zij hebben recht op een bewijs van vakbekwaamheid C, geldig tot **9 september 2016**

Basiskwalificatie

- Geen verplichte opleiding
- Enkel in lidstaat van gewone verblijfplaats
- In examencentra van GOCA
- Combineerbaar met rijexamen
- **Getuigschrift van basiskwalificatie: code 95 voor 5 jaar**

Basiskwalificatie

- **Theoretisch examen:**
 - Theoretische proef (100 vragen)
 - Casestudies
 - Mondelinge proef
- **Praktisch examen:**
 - Rijtest op de openbare weg
 - Praktische proef

Elk onderdeel is 3 jaar geldig

Basiskwalificatie

- **Gecombineerd examen:**
combinatie rijexamen en basiskwalificatie
- **Aanvullend examen:**
 - Houder bewijs van vakbekwaamheid C of D, die de basiskwalificatie voor de andere categoriegroep wil verwerven
 - Theoretische proef 50 vragen

Nascholing

- Vereist om het bewijs van vakbekwaamheid te **verlengen voor 5 jaar**
- Een nascholing bedraagt **35 uur**, geldig voor vijf jaar
- Georganiseerd in modules van minstens 7 uur

Nascholing

- Gegeven in erkende **opleidingscentra**
- Houder van bewijs van vakbekwaamheid C volgt modules voor groep C en vice versa voor groep D
- Wie voor beide categoriegroepen C en D nascholing volgt, mag kiezen; het bewijs van vakbekwaamheid wordt gelijktijdig verlengd

Nascholing

- Modules zijn ingedeeld volgens onderwerp:
 1. Veiligheid
 2. Voorschriften
 3. Gezondheid, milieu en verkeer, dienstverlening, logistiek
- Getuigschrift voor elke module

Nascholing

- Elke nascholing moet van elke categorie minstens één module bevatten
- Minstens 1 module over defensief of economisch rijden met minstens 3 uur praktijk

Nascholing overgangperiode

- **Tot 9 september 2016** mogen houders van rijbewijs C, afgegeven ten laatste op 9 september 2009, **7 jaar oude getuigschriften** inruilen
- **Na 9 september 2016** mogen getuigschriften **slechts vijf jaar oud** zijn

Europese Unie

- Het bewijs van vakbekwaamheid is **geldig in de hele EU**
(code 95 op rijbewijs of kwalificatiekaart)
- **Nascholing** volgen in land waar bestuurder **verblijft of werkt**
 - Gehele nascholing in één land
 - Frankrijk weigert erkenning van niet-Franse nascholing; Belgische kwalificatiekaart voor Franse bestuurders die in België werken

Europese rijbewijzen

- [Richtlijn 2006/126/EG](#)
(derde rijbewijsrichtlijn)
- Erkend in de EU en de EER
- Afgifte in lidstaat waar bestuurder zijn gewone verblijfplaats heeft (185 dagen)
- Men mag slechts één Europees rijbewijs hebben

Europese rijbewijzen

Alle Europese rijbewijzen in omloop zijn raadpleegbaar op de [website van de Europese Commissie](#)

Vreemde rijbewijzen

- Erkend of niet-erkend (verdrag)
- Ingeschreven in Belgische gemeente: enkel Belgisch of Europees rijbewijs
- Erkend: examenvrijstelling (*de facto* omwisseling)
- Niet-erkend: vrijstelling van scholing

Boetetarieven

Eerstegraadsovertreding:

- Onmiddellijke inning: 55 EUR
- Minnelijke schikking: 65 EUR
- Rechtbank: 60 EUR tot 1.500 EUR

Nuttige informatie

- Website FOD Mobiliteit en Vervoer:
www.mobilit.belgium.be
- E-mail: info@mobilit.fgov.be